

KHURASAN UNIVERSITY OF HIGHER EDUCATION

MANAGEMENT

Ketabton.com

By: Sir, Saidal khan

Written by ASIF MOBASSER

Asif Mobasser
Asifmobasser@gmail.com

Management by Sir, Saidal khan

Management

Management is a process of achieving organizational goals by utilizing organizational resources effectively and efficiently.

Management is a process of Planning, organizing leading and controlling to achieve organizational goals effectively and efficiently.

منیجمنٹ په لغت کی ادارہ کولو ته وای اپہ اصطلاح کی دانسانی او مادی خواک پواسطہ په کم وخت کی اپہ کم مصرف سرہ دسازمان مخواستہ را پرلوتہ مدیریت وای

Efficiency

Achieving organizational goals with less resources(less cost)

Effectiveness

Right decision at the right time(less time)

Functions of Management

1: Planning

Planning is a process of identification and selection courses of action to achieve organizational goals effectively and efficiently

دھنے پروسی ٹھنے عبارت چہ ددی پواسطہ داداری اهداف تاکو او ددغہ اهدافو تلاسہ کولولپارہ ستراٹری جو پرو/ دفعائیتونو دپروسی تاکل دی چہ ترڅو داداری اهدافو ته ورسیپرو

(2)Organizing

Organizing is a process of creating works structures to achieve organizational goals effectively and efficiently

عبارت دھنے پروسی ٹھنے دی چہ ددی پواسطہ دیواداری کاری ساختمان جو پرو او صحیح کارکونکی په صحیح تو گه گارو ترڅو دیو سازمان مونخی په گټوره او مؤثره ډول لاسته را پرو

(3)Leading

Written by Wasiqullah

Famous with Asif Mobasser

Management by Sir, Saidal khan

Leading is a process of influencing behavior of organizational members to get organizational goals willingly and enthusiastically

هغه پروسی خخه عبارت دی چه ددی پواسطه دسازمان کارمندان رهنمایی، رهبری کوو-تریوداداری
اهداف لاسته راو و

(4)Controlling

Controlling is a process of establishing standard measuring performances and feedback to organization members in order to achieve organizational goals

دهغه پروسی خخه عبارت دی چه ددی پواسطه دکارکونکارونه دمعیار سره اندازه کوو او خپله نتیجه
گیری کارکونکو-ته و راندی کوو او گورو چه پاکل شوی هدف او پلان ترلاسه کیری او کنه .

Manager

Manager Is a person who is primarily responsible to carry and keep management process (planning, organizing, leading, controlling)

عبارت د هغه شخص خخه دی چه دمنجمذب دپرسی مسولیت پرغاہ لری یعنی پلان گزاری
کوی، دکارونو تینظیمول کوی، رهبری کوی، داداری پول فعالیتونه کنترولوی

Level of management

	Top level	
	Middle level	
	Lower level	

Top level management

پدی طبقه کی هغه لوپیوی مدیران دنده ترسره کوی چه دندی یی په لاندی پول دی
(۱) اداری ته داهدافت پاکل
(۲) داویدمهاله پلان جو پول
(۳) نظرارت او ارزیابی کول
(۴) د غپو پاکل بدلول او لیری کول

Middle level management

په دی طبقه کی هغه منځکړی مدیران دنده ترسره کوی چه وظیف یی په لاندی پول دی

Written by Wasiqullah

Famous with Asif Mobasser

Management by Sir, Saidal khan

- (۱)لوپو- مدیر انوته راپور ورکول
- (۲)منع مهاله پلان جوپول
- (۳)تیبیت رتبه مدیران خارل او ارزیابی کول
- (۴)تیبیت رتبه مدیرانو ته رهنمایی کول

Lower level management

- په دی طبقه کی تیبیت رتبه مدیران کارکوئ او ددوی وظایف عبارت دی له
- (۱)دکار چروسره مستقیما اپیکه درلولد
  - (۲)منع پوپو مدیر انوته راپور ورکول
  - (۳)عینو قوانیو جوپول
  - (۴)دکار مندانو ستونزی حلول

Kinds of managers by functions/areas

(1)Marketing manager

دهغه مدیر خخه عبارت دی چه دمارکیتینسی پول فعالیتونه ترسره کوئ اوددی لپاره پلاننگ، تنظیمول، رهبری کول او کنترولول کوئ

(2)Financial manager

عبارت دهغه مدیر خخه دی چه دیواداری دبودیجی لپاره پلان گزاری کوئ او پول مالی فعالیتونه په غاره لری

(3)Production manager

دهغه مدیر خخه عبارت دی چه دتولید جوپول لپاره یو منظم سیستم جوپوی او دپروپکشن پول فعالیتونه په منظه توییه ترسره کوئ اودی ته Operator manager هم وابی.

(4)Human resources manager

دهغه مدیر خخه عبارت دی چه انسانی ځواک راجذبوی دهغوي انتخاب کوئ، هغوي ته روزنه ورکوئ او هغوي تشویقوی

(5) Other kinds of manager

په عینو داروکی موږ خاص مدیران لرو چه په یو خاص فیله کی تخصص ولری لکه

Public relation manager, IT Manager

MANAGERIAL SKILLS

(1) Technical skill

يو مدیر باید تخنیکی مهارتونه ولری لکه په کمپیوپر پوهیدل په کویک بوک پوهیدل

(2) Human Skill

يو بینه مدیر باید دکار کوونکو تر منع دهمکاری او همغږئ د رامنځته کولو مهارت ولری او په اسانی سره وکولی شی چه دخپلو کار کوونکو خخه په لړ وخت کی زیات کار واخلي

Management by Sir, Saidal khan

(3)Conceptual Skill

يوسازمان ديووالى اودهغه دنتظيم کولو خه عبارت دی اوپه سختوحالاتوکي دمشکل دحل راویستل دی

(4)Design Skill

عبارة دهغه مهارت خه دی چه یو مشکل داسی حلول چه پهولی اداری ته ګټه ولري

(5)Communication Skill

په يوسازمان کي ديواداري داخلی اوخارجي ځروسره په مؤثره توګه اړکه بینګول اوګټور معلومات ترلاسه کول

(6)Decision Making Skill

يو مدیر په صحيح وخت کي دصحیح تصمیم نیولو مهارت ولري
يومدير بايد په خپله وخت کي په صحيح توګه سره اداره کړي اوکوشش وکړي په خپله
اداره کي ګټور توب رامنځته کړي

Managerial rules

يۇمنىجر په اداره کي باید لاندی نقشونه ترسره کړي

Interpersonal	Informational	Decision making
Figurehead	Monitor rule	Entrepreneur
Leader rule	Disseminator	Disturbance handler
Liaison rule	Spokes person	Resource allocator
		Negotiator

INTERPERSONAL**(1)Figurehead rule**

دخارجي خلکوسره بنې راغلاست او ملاقات کول قانوني اسناد امضاكول

(2)Leader rule

دېرسونل رهنمایي کول دهغوي روزل، تشویقول او پرسونل استخدامول

(3)Liaison rule

دسازمان دباندي افرادو، ځروپونو او سازمان سره اړکه نیول

Informational

ديومدير مهم نقش دادي چه په يوه اداره کي معلومات لاسته را اوږي او داداري په اړه نوروته معلومات ورکړي

د شارونکي نقش 1: Monitor rule

Written by Wasiqullah

Famous with Asif Mobasser

Management by Sir, Saidal khan

مدیر دمعلوماتو لاسته را اوپول پاره دپولی اداری خخه شارنه او کته کوي
(2) Disseminator rule

يومديربايدکوشش وکړي چه ديواداري دنوی نوبنونو او عمومي اطلاعاتو په اړه کارکوونکوته معلومات
ورکړي

(3) Spokesperson rule

يوبن ه مدير بايددھپل سازمان په اړه نورو سازمانونوته معلومات ورکړي او خپل لاسته را اوپنۍ ورسره
شریکي کړي

Decisional rules

يومديري په صحيح معلوماتو درلودلو سره په صحيح وخت کي صحيح تصميم ونيسي

1: Entrepreneur rule

په يوسازمان کي نوي تغييرات راوستله او نوي ستراتيژي جوړول ترڅو داداري اهدافوته ځان ورسوو.

2: Disturbance handler

يوبن ه مدير دكمپني پهول مشکلات طوي

3: Resource allocator

يومديربايدپه بنه اړيكواو ګټورو معلوماتو سره دمنابعو لاسته را اوپل، ويشل او دبوديجي پاکل وکړي
(4) Negotiator rule

The Evolution of management thoughts (history)

Scientific Management (Fredrick Taylor)

فرېپريک ټايلر چه داوسپيني په کمپني کي يې کار کاوه دعلمی مدیریت نظریه وړاندی کړه پدی نظریه کي
داداري پوله توجه دکارکوونکو. په کمولی وه هغې وویل دکار دښه والی لپاره په مدیریت کي مؤثریت او

ګټور توب رامذعه شی لاندی ۴ څلور او صول يې وړاندی کېل

(۱) پهول کارونه دی دساینس دېر مختی پرمخت پرمخ یوېل شی هر کارتہ دی ځانګړي ماشین په عملی بنه
رامذعه شی

(۲) دکسانوی مارل باید په علمی توګه وشي او هغوي ته دی روزنه ورکړل شی

(۳) دخپلوكارکوونکو سره دزره له تله همکاري وکړي او ده ګوئي کارونو خخه لیدنه وکړي ترڅو زيات
کار ترسره کړي

(۴) کار او مسؤليت باید په مساويانه توګه وویشل شی

(B) ADMINISTRATIVE MANAGEMENT (HENRY FOYAL)

هينري په خپله نظریه کي داسی وویل چه موږ باید نه تنها په افراډ توجه وکړو بلکي په پوله اداره توجه
وکړو هينري عمومي څلور وظايفه وړاندی کېل

Management by Sir, Saidal khan

- Planning
- Organizing
- Leading
- Controlling

هینری پخپله نظریه کی خوارلس اوصول و راندی کړل

Division of work	Authority and responsibility	Discipline
Unity of command	Unity of direction	Remuneration
Subordination of general to interest	Centralization	Scalar chain
Equity	Order	Initiative
Stability if tenure	Esprit de corps	

(1)Division of work

هینری وویل چه په یوه اداره کی پېول کارونه باید په سمه توګه وویشل شی

(2)Authority and responsibility

یومدیر بايد خپل صلاحیت او مسؤولیت و پیژنی

(3)Discipline

پېول کارکونکی باید داداری قوانین او اوصول مراعات کړی

(4)Unity of command

په یوه اداره کی باید یوه مرجع امر و کړی

(5)Unity of direction

په یوه اداره کی باید یوپلان عملی شی او یوه لارښونه و شی

(6)Remuneration

پېولوکارمندانوته بايد په خپل وخت تتخوا ورکړل شی

(7)Subordination of general to interest

یو کارمند بايد داداری گټوته اهمیت ور کړی

(8)Scalar chain

دلويو و مدیرانو، خخه ترتیب پورو، مدیرانو پوری دصلاحیت ویش او دا امر، اطاعت باید په منظمه توګه وی

(9)Centralization

په یوه اداره کی بايد تصمیم نیونی غړی معلوم وی ترڅود داداری مرکزیت معلوم شی

(10)Equity

دیواداری پېولوکارکونکو سره بايد بیو پول چلنډ و شی

(11)Order

په یوه اداره کی بايد مادی او بشري قوه په ترتیب سره وی په خپل وخت او ځای سره

Management by Sir, Saidal khan

(12)Initiative

په يوه اداره کي دپريکري نيو لو اوپلان گزارئ کسان باید دپوهی او نوبت قابلیت ولري

(13)Stability if tenure

ددایمی کارمندانو نیولو لپاره باید یو منظم سیستم موجودوی کچیرته کوم دایمی کارمند مر، استعفا یا تقاوت شی

(14)Esprit de corps

يومدير باید دخپلوكار کونکوشويق په ګروپې شکل وکړي ترڅو یووالی او پرمختګ رامنځته شی

Behavioral management theory Elton mayo

پدی نظریه کی مدیر باید دخپلوكار کونکو په رویش کارکرد او سلوک باندی عان پوه کړي ترڅو وکولی
شی په اسانی سره خپل کارمندان تشویق کړي

Theory (x)	Negative
Theory (y)	Positive

Theory (x)

په يوه اداره کی ځینی کارمندان کار نه خوبنوي او نه غواړي چه کار وکړي نو مدیر باید دغه کارمندان
کنترول، رهنمایي او جزايي کړي

Theory (y)

پدی نظریه کی کارکونکی غواړي چه کار وکړي مهربند یعنو فکتورونوله و جی نامیده شوی
نومدير باید دوی په مختلفو طریقو تشویق کړي

Environmental structure

Factors that affect directly and indirectly management process

هغه پول فکتورونه چه دمدیریت پروسه مستقیما او په غیری مستقیما توګه متاثره کوي ده ګه محیط څخه
ubarat di چه په هغه کی يوه اداره خپل کارونه ترسره کوي نومدير باید
structure په اړه باید معلومات ترلاسه کړي.

(A) GENERAL ENVIRONMENT

ubarat ده ګه فکتورونو څخه دی چه په لویه اندازه موجودوی او دمدیریت په پروسه تاثیرکوي
هم ورته ویلی شو (External factors)

(1)Economic factors

- Interest rate
- Inflation rate
- Gross domestic profit
- National income

Written by Wasiqullah

Famous with Asif Mobasser

Management by Sir, Saidal khan

- Tax rate

دیو مملکت اقتصادی حالت په نظر کی نیول

(2) Technological factors

- Communication
- Production
- Decision making

یو مدیر باید دې یکنالوچي پرمختگی او د هغى تاثيرات په اداره باندی په نظر کی ونيسي

(3) Legal factors

یو مدیر باید دیو په دولت اوصول او قوانین په نظر کی ونيسي

(4) Political factors

یو مدیر باید دیو په ولني دخلکوکلتور، دژوندیرو لو طریقه، مذهب، دکالیواغوستلو کلتور او د هغوي خوراک په نظر کی ونيسي

(b) Operating environment

یو مدیر باید د مدیریت په پروسه کی دلاندی فکتورونو په کومک سره د مدیریت پروسه مختہ یوسی او دغه فکتورونه د مدیریت په پروسه مستقیماً تاثیر کوي او دا فکتورونه نه کنترولیدونکي فکتورونه دی

(1) Supplier

- ✓ Time
- ✓ Less cost
- ✓ Quality
- ✓ Background

People who provide raw material to organization

دېنې عرضه کوونکي په انتخاب لوسره په اداره کي گپتو را منع ته کيږي

(2) Consumer

- Lifestyle
- Need
- Like and dislike
- Economic status

(3) Competitors

Product
Financial position
Personnel and facility

(4) Labors

Cost
Wages

Written by Wasiqullah

Famous with Asif Mobasser

Management by Sir, Saidal khan

Quality (skill)

یومدیر باید دېنې او مؤثر کارکوونکو پواسطه کولی شی چه پخپله اداره کی مؤثریت رامنځته کړي.

(5) International

- Political
- Culture
- Laws
- Rules and regulation

کچيرته یو تجارت په بین المللی توګه وی نو مدیر ته لازمی ده چه دنورو خلکو سیاسی وضعه په نظرکی ونيسي

© Internal environment

یومدیر باید پخپله تصمیم نیونه کی داداری منابع د اداری کمزورتیا نقطی او قوى والی په نظرکی ونيسي

Planning

Planning is a process of defining organization objectives and establishing overall strategies to achieve those objectives effectively and efficiently

Planning is a process of decision making in advance

Importance of planning

(1) Sitting direction for organization

پلان ګزاری مونږ سره داداری دمسیر په پاکلوکی مرسته او همکاری کوي

(2) Reduce wasteful activities

دپلان ګداری پواسطه مونږ دبی ځایه یعنی تاوان لرونکی فعالیتونه کموو-

(3) Reduce uncertainty

دپلان ګزاری پواسطه کولی شو چه په صحیح وخت کی صحیح تصمیم ونسو. شکمن کیدو خه ځان وژغورو-

(4) Establish objectives and standard of control

دپلان ګزاری پواسطه مونږ اهداف پاکو چه دغه اهداف دکنترول دپرسی لپاره معیار جو پېږي پلان ګزاری پواسطه کولی شو چه په یوه اداره کی نظم او ترتیب رامنځته کړو

Types of plans

(a) Plan on the bases of levels

(1) Strategic plan (long range plan)

Management by Sir, Saidal khan

دھغه پلان گزاری خخه عبارت دی چه دپاپ لیول منحمدن پواسطہ ترسره کبڑی او موده بی دپنڊو کالو
خخه زیاته وی

(2)Tactical plan

Specific utilization of resources

دستراتیزیک پلان دتكمیل په موخه رامذعنه کبڑی موده بی دیو کال خخه ترپنڊو کالوپوری وی

(3)Operational plan

عبارة دھغه لذپمهاله پلان خخه دی چه موده بی دیوکال خخه کمہ وی او دکوچنیو کارونو دترسره کولو
لپاره کبڑی

(b)Plan on the bases

Recurring in organization

(1)Standing plan

دھغه پلان گزاری خخه عبارت دی چه په یوه اداره کی یوکارپه تکراری ٻول ترسره کبڑی او ددی په
اساس مدیربایدوريه یوپلان جوکبڑی او دا په دوه ٻوله دی

- Policy
- Rules and regulation

دادارئ داهدافو لپاره یوئل پاکل کبڑی

Rules and regulation

په یوه اداره کی پاکل کبڑی چه دپرو پریکرو خخه مخ نیوی وشی

Clear instruction for performing activities

(2)Single use plan

عبارة دھغه پلان گزاری خخه دی چه په اداره کی یو ئل عملی کبڑی بیا نه تکراری داهم په دوه ٻوله
دی

- Program
- Project

Program

عبارة دھغه پلان گزاری خخه دی چه دپولو فعالیتونو دترسره کولو لپاره استعمالی کبڑی او داویدی مودی
لپاره وی

Project

عبارة دھغه پلان گزاری خخه دی چه نظر دپرو گرام ته مغلق او پیچیده وی او کمہ اندازه
فعالیتونو دترسره کولو لپاره ترسره کبڑی دلندی مودی لپاره وی

Program/project

- Duration
- Budget
- Scope

Written by Wasiqullah

Famous with Asif Mobasser

Management by Sir, Saidal khan

- Benefits
- Specific

©Plan on the basis of areas

(1)Marketing plan

(2)Production plan

هغه پلان گزاری چه دنولید دجوپن ت داهدافو. دتر لاسه کولو لپاره جو پېرى

(3)Human resources plan

ubarat دهغه پلان گزاری خخه دی چه دضرورت و راشخاص داوړدی او لنډی مودی دنیولو اودهغوي دکیفیت دېنه والی لپاره ترسره کېږي

(4) Financial plan

دمالی بودیجی پاکل دهغی کنترولوله او دبودیجی ويش ترسره کېږي

(5)Contingency plan

ubarat دهغه کومکی پلان گزاری خخه دی چه داصلی پلان گزاری سره یو ځای جو پېرى ترڅو په مشکوک حالت کی تری کارواخیستن شی

PLANNING PROCEESS

(1) AWARE OF OPPORTUNITY/PROBLEM

دپلان گزاری په اوله مرحله کی مدیر دعینو منابعو پواسطه کوشش کوي چه ترڅو دیوپن⁴ ګټوری موقع خخه عان خبر کړي چه ترڅو وکولی شی چه ددغی موقع خخه په صحیح استقادی سره دخپل تجارت اهداف ترلاسه کېږي

(2) ESTABLISHING OBJECTIVES

(3) DEVELOPING PREMISES

External factors

Internal factors

په دریمه مرحله کی مدیر باید دعینو فکتورونو پیش بینی و کړي دموقع او دمشکل دحل لپاره عینی فکتورونو په اړه معلومات ترلاسه کېږي

(4) DETERMINING ALTERNATIVES COURSE OF ACTION

یومنیجر باید متبادل فعالیتونه مشخص او واضح کړي

(5) EVALUATION OF ALTERNATIVES

پدی مرحله کی دمباډلو فعالیتونو ارزیابی کول او دغه فعالیتونه څېړل مدیر باید متبادل فعالیتونه دخریدار دتقاضا په اساس دوخت او بودیجی په اساس ارزیابی کړي

(6) SELECTION COURSE OF ACTION

Management by Sir, Saidal khan

په شپږمه مرحله کي مدیرباید دمتبادلو ارزیابی خخه وروسته خپله ګپوره دفعاليتونو پروسه انتخاب کړي
ترڅودداری اهداف ترلاسه کړي

(7) FORMULATING SUPPORTIVE PLAN

په اوومه مرحله کي دمتبادلو انتخاب خخه وروسته دمشکل دېنې حلولولپاره منیجرباید حمایتی پلانونه
جوړکړی داساس په عملی کولوکی مرسته اوکومک وکړي

(8) NUMBERIZING PLANS BY BUDGET

دېولو انتخاب شويرو پلانونو (لوی اوواه) پلانونولپاره بودیجه پاکواو دبودیجی په اساس یې عملی کوو

Decision making

Process of choosing course of action among alternatives

ubarat dehge piroosi خخه di چه ddi پواسطه دفعاليتونو پروسه پاکو دمتبادلو خخه يو مدیرباید کوشش
وکړي چه تصمیم نیونه یې منطقی وی او یوه ګپوره دحل لاره راوباسی
د تصمیم نیونی دپروسي لپاره باید یو بنه دفعاليتونو پروسه انتخاب کړو
مدیرباید زیات نه زیات معلومات ولري
یو مدیر د تصمیم نیونی پروسه کي تریو حده منطقی کیدلی شی یعنی که چه دعینو تصمیم نیونولپاره معلومات
محدود وی

Decision making process

(1) Identify problem/objective دیو مشکل مشخص کول او واضح کول

(2) Search alternative course of action دمشکل مشخص کولو خخه وروسته مدیرباید په دو همه مرحله کي د مختلفو متبادلو فعالیتونو پروسی دحل
لاری پیدا کړي

(3) Evaluation of alternatives د تصمیم نیونی پروسه کي مدیرباید متبادل فعالیتونه دلاندی فکتورونو په اساس ارزیابی کړي

(a) Quantitive factors

- Time
- Cost

(b) Qualitative factors

- Consumer
- Supplier
- Labors
- Competitors

Written by Wasiqullah

Famous with Asif Mobasser

Management by Sir, Saidal khan

- Technology

(4)Selecting best course of action

په خلورمه مرحله کي مدیرباید دفعاليتونوبهترینه پروسه انتخاب کړي وروسته دارزيابی

(a)Experience

دتجربې په اساس دفعاليتونو انتخاب

(b)Experimentation

دټولومتبدالو فعالیتونو عملی کول تر خوبهتره فعالیت معلوم کړای شو

©Research and Analyze

پدی طریقہ کی مدیردټولومتبدالو فعالیتونو په اړه پلټنے کوي او دغه متبادل فعالیتونه ارزیابی کوي

تر خوبهترینه فعالیت پیداکړي

Decision making conditions

په یوه اداره کی تصمیم نیونه دری حالته لري چه عبارت دی له

(1) Certainty

عبارت دهغه حالت خخه دی چه مدیرد تصمیم نیونی په اړه معلومات لري

او دخپلی تصمیم نیونی په پایله پوهیږي

(2) Risky

دهغه تصمیم نیونی خخه عبارت دی چه دمشکل په اړه معلومات

موجودوی اما مدیرد تصمیم نیونی په پایله نه پوهیږي

(3) Uncertainty

د تصمیم نیونی هغه حالت خخه عبارت دی چه مدیرد مشکل په اړه معلومات نلري او هم نه پوهیږي چه

د تصمیم نیونی پایله به څه وی

Types of decision making

(1)Programmed decisions

- Structured

- Routine

پدی تصمیم نیونه کی د تکراری منظم او ترتیب شوی مشکلاتو په اړه د پالیسی او قواعدو په بنه
تصمیم نیونه کوو

(2)Unprogrammed decisions

دنامعلومو، شکمنو، او هغه ستونزی چه په اداره کی په لومړی ځل رامدغته شوی وی عموما د پاپ
لیول او میډل لیول لخوا ترسره کېږي

Methods of decision making

Management by Sir, Saidal khan

(1) Individual decision making

(2) Group decision making

دھروپ په شکل تصمیم نیول او دنور و مدیر انو خخه مشوره اخیستل تر خود تصمیم نیونی Risk دھروپ په شکل وویشل شی او دا په دوه پوله دی

(a) Commission دیوگروپ خلک په اداره کی دبحث له لحاظه تصمیم نیونه کوی

(b) Brain storming

پدی طریقہ کی دې ولومدیر انونظر وونه دکاغذ پرمخ لیکل کیږی او بیاد دغی نظر وونو په اړه بحث کیږی تر خو هرنظر ارزیابی شی او دارزیابی نه وروسته دې نظر لپاره رای دهی کیږی پدی طریقہ کی باید لاندی نظر وونه په نظر کی ونیول شی

(1) په هیڅ نظر باید انتقاد ونه نیول شی

(2) د نظر ونود پرمختنی لپاره نظرور کوونکی باید تشویق شی

© Delphi techniques

پدی طریقہ کی یوگروپ تجربه کاره خلک په انفرادی شکل دیو مشکل په اړه خپل نظر وونه وړاندی کوی او د هر یوش خص نظر بدل ته ویل کیږی تر خو هغه نور اشخاص موافق یا خپل نظر وونه وړاندی کړی دا کارت هغه پوری دوام کوی تر خو یوه صحیح دحل لاره پیدا کړی (یعنی بټول ګروپ په یو نظر وی)

Organizing

It Is a process of establishing structure for work relationship in order to achieve organizational goals effectively and efficiently.

عبارت ده ګه پروسی خخه دی چه ددی پواسطه دیو داری کاری ساختمان جوړ او صحیح کارکوونکی په صحیح دندو ګی مارو تر خو داداری اهدافو ته په مؤثره او ګپوره توګه ورسیرو-

Organization

عبارت ده ګه سیستم خخه دی چه داداری ټواک پواسطه په متعدد توګه داداری اهدافو تر لاسه کولولپاره کارکوی

Organizational structure

عبارت ده ګه سیستم خخه دی چه د تنظیم والی پروسی خخه منع ته رائی د تنظیم پواسطه دیو سازمان ساختمان جوړ

ELEMENTS OF ORGANIZATIONAL STRUCTURE

Written by Wasiqullah

Famous with Asif Mobasser

Management by Sir, Saidal khan

هغه پول وظایف چه د organizing پروسی پواسطه ترسره کېرى دادارى جو بینت د عناصر و خخه عبارت دى

Job design	Distributing authority
Departmentalization/grouping activities	Coordinating activities
Establishing reporting relationship	Line position/staff position

Job design(1)

دندو ترخه کولوغخه موخه هدف یعنی دکارکونکو دکارساحه او مسؤولیت په گوته کول دی یعنی په یوه اداره کی مدیر باید پدی و پوهی چه کوم کارکونکی باید کوم کارتسره کېرى او خرنجیه بی ترسره کېرى

Job specialization

هر کارکونکی باید پخپله دنده کی تخصص والی ولری دلویو دندو ویشل په وړو وړو برخو چه
هر کارکونکی یې مشخصه دنده ترسره کېرى

JOB SPECIALIZATION ADVANTAGES

- (۱) پير کار په لړخت کی ترسره کېرى
- (۲) ضایعات پکی کم وی
- (۳) دنوی کارمند روزنه په اسانئ سره کېرى

Disadvantages

- (۱) کارکونکی ستري او نار استه کېرى
- (۲) رقابت له منعه خوي

دکارکونکی دغیر حاضریه په وخت کی کار نیمه ګری پاتی کېرى (۳)

Alternatives of job specialization**(1) Job rotation**

دندو دوران خخه مطلب دادی چه په سیستماتیکه توګه دکارکونکو تغیروں دیوی دندی خخه بلی دندی ته

(2) Job enlargement

یوکارکونکی ته په یوه اداره کی یوکارسره په تدریجی ډول نور کارونه سپارل فقط وظایف زیاتیری صلاحیت نه

(3) Job enrichment

په یوه اداره کی کارکونکی ته دندو په اضافه والی سره سره دهگی صلاحیتونه هم زیاتیری

Grouping activities/departmentalization

Written by Wasiqullah

Famous with Asif Mobasser

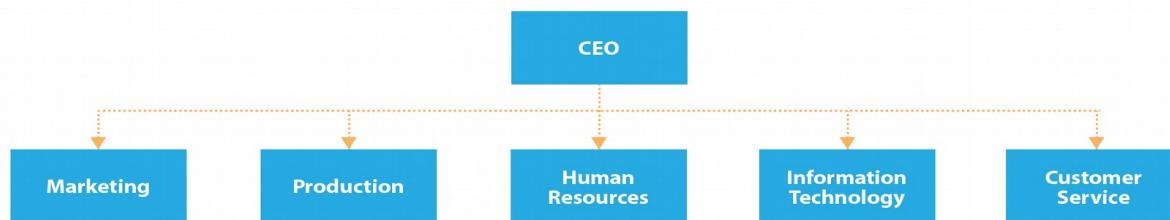
Management by Sir, Saidal khan

په یوسازمان کي دکارونو دنتنظيم لپاره دو هم عنصر په ګروپي توګه دندو ترسره کول دي هغه پدي چه
کله یوه اداره عيني دندۍ سره یوځای کې او هغى لپاره بليله خانجىه جوړه کې دی ته ګروپي دندۍ ترسره
کول وايی په لويو ادارو کي ټول کارونه دیومدیر. لخوا څارل او ارزیابی کول ګران کار دی نو دی لپاره
داداری ټول کارونه په ګروپي شکل په برخو ويشن کېږي او هره برخه یې مدیرلري او هر ګروپ ته
ډیپارتمنټ وايی

Types of departmentalization

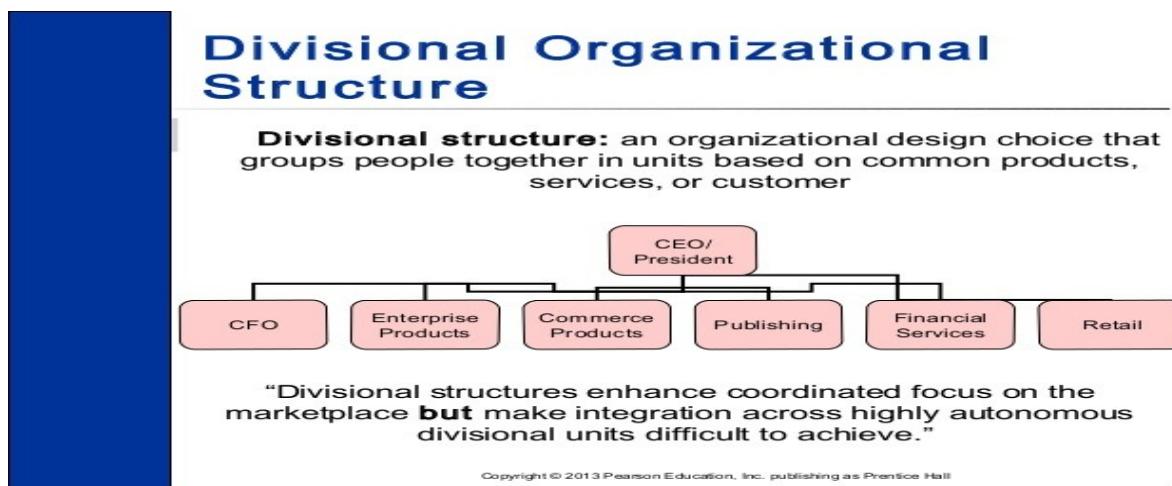
Dividing organization into different departments

(1) Functional structure

په یوه اداره کي یوشان وظایف ډیپارتمنټ کوو او ورځه یو ډیپارتمنټ جوړو.

(2) Divisional structure

6-6

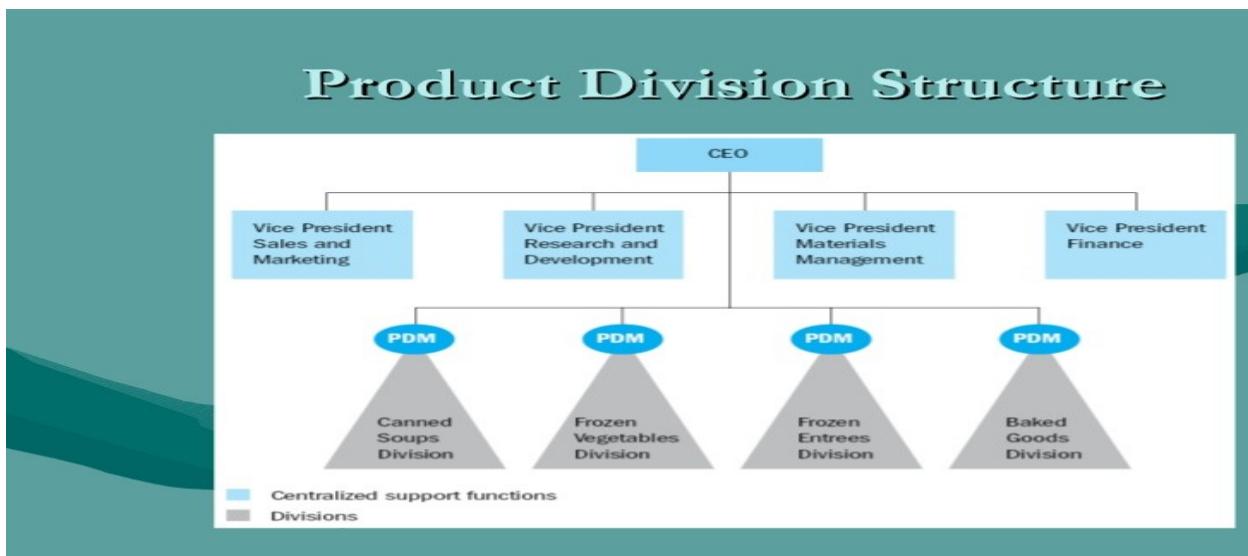
دادارئ جوړښت ده ګه ويشه ځخه عبارت دی چه اداره دیوشان والی له لحاظه په ډیپارتمنټونو ويشن
کېږي

(3) Product division structure

Written by Wasiqullah

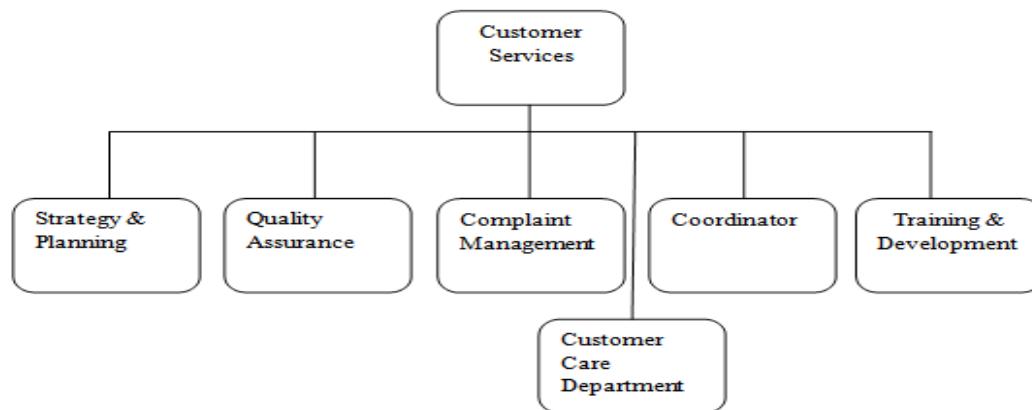
Famous with Asif Mobasser

Management by Sir, Saidal khan

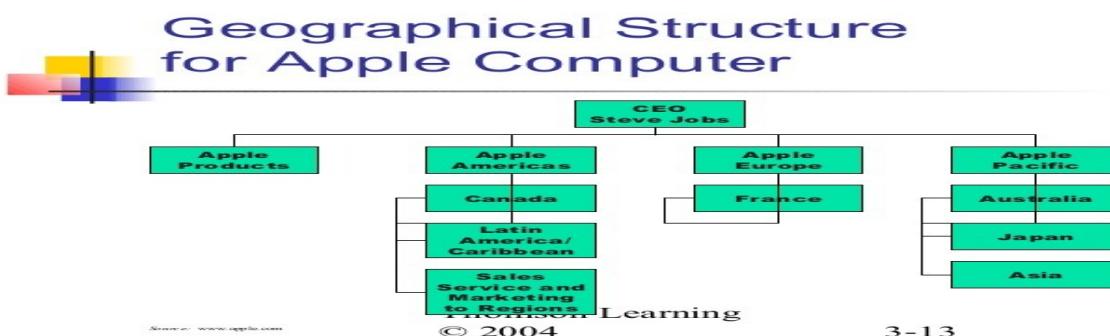

(4) Customer structure

عبارة ده گه اداری ساختمان خه دی چه دخريدار segments په اساس اداری ته مختلفي خانجیئ يابرخې پاكو

دساھي يا جغرافيائي موقعیت په اساس اداری ساختمان جو ړول

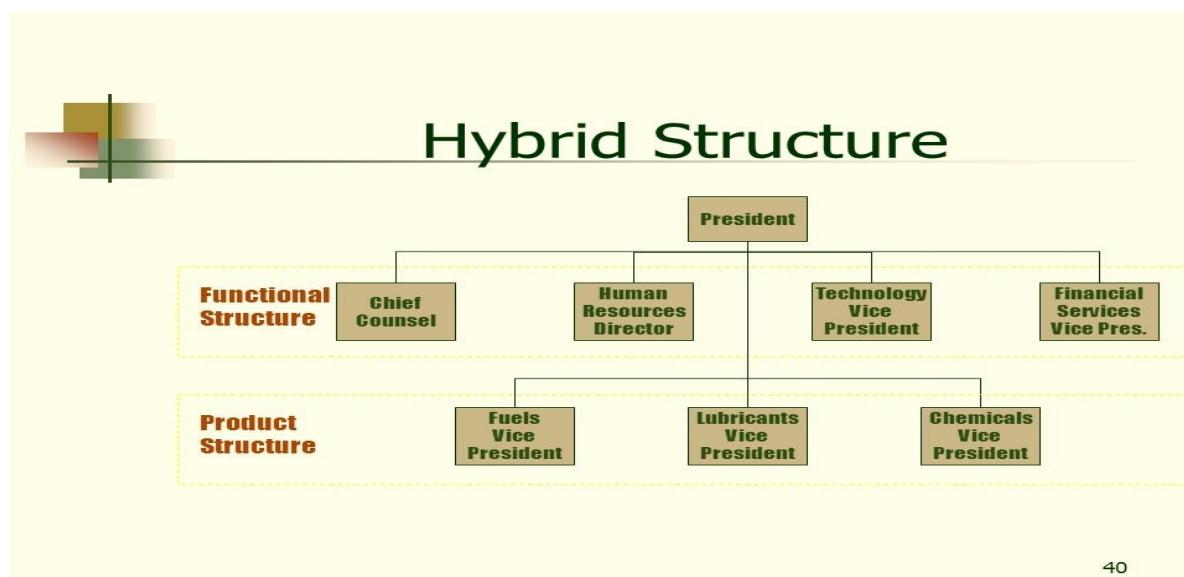
Hybrid structure ()

Written by Wasiqullah

Famous with Asif Mobassir

Management by Sir, Saidal khan

عبارة دهجه جوړښت چه په هر مدیریت کې هم وظيفوي او هم تولیدي جوړښت موجودوي یعنی په اداره کې د **divisional functional** جوړښت دمجموی خخه جوړشوي وي

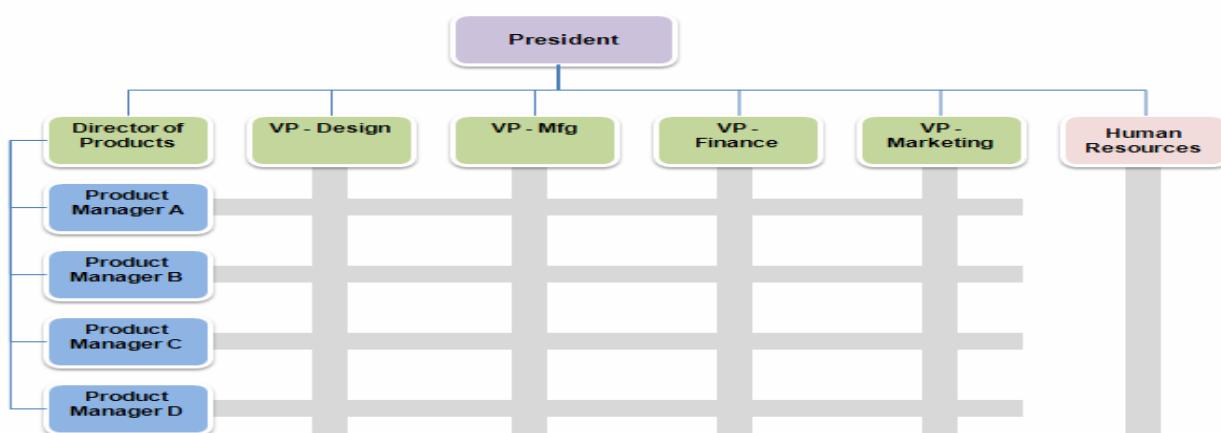

40

Matrix structure (4)

عبارة دهجه جوړښت خخه دی د **functional** او **divisional functional** جوړښت په نتیجه کې منځته رائی دووظيفوي او تولیدي جوړښت کې د ګپټرکېب په پایله کې رامذعه کېږي پدی جوړښت کې تولیدي جوړښت په عمودي او وظيفوي جوړښت په افقی بنه پروت وي پدغه جوړښت کې د اوامر و کړئ په دوه اړخیزه توګه ترسره کېږي په افقی او عمودي بنه پدی معنی چه هم وظيفوي جوړښت او هم تولیدي جوړښت مدیرانوته راپور ورکول کېږي

Sample Matrix Organizational Structure

ESTABLISHING REPORTING RELATIONSHIP

Written by Wasiqullah

Famous with Asif Mobasser

Management by Sir, Saidal khan

در یم بنستیز عنصر مدیر لپاره دساز مان دنتظیم په برخه کی تری کار اخلى دساز مان په داخل کی
دشانگی و ترمنع در اپور ورکولو دا پکور امنجعه کول دی

(a) Chan of commands

دامرو نوکری دصلاحیت هغه کربن ه ده چه دادارئ دلوی کچی خخه ترتیبی کچی پوری مدیریت غزیدل
دی. داوامرو کری په سازمان کی داروبانه کوی چه کارکونکی چاته راپور ورکری او که کومه ستونزه
پیداشی چاچخه مرسته وغواړی. داوامرو کری کی باید دری شیانوته متوجه شو

- (۱) دصلاحیت
- (۲) دمسئولیت
- (۳) دامرونو یووالی

(b) Span of management

مدیریت حدود عبارت ده ګه ټپارې منځ وندحددو. خخه دی چه په مدیریت کی دبشری همکاری
دزیاتوالی لپاره لوپوی مدیران داداری سطحی زیاتوی

- (1) Tall span of management
- (2) Flat span of management

Distribution of authority

دکاردنې ترسره کولولپاره مدیریا عامر دخپل لاس لاندی مدیرانوته یواندازه واک ورکوی اویا یی نه
ورکوی ترڅو کارونه په منظمه تویی ترسره شی. دواک دویش له لحاظه اداری په دوه برخو ویشل کیری

(a) Centralization

عبارت ده ګه ادارو خخه دی چه مدیرېول واک په خپل لاس کی اخلى اوپه اداره کی نه غواړی چه واک
نورونه ورکری

Advantages

- Control
- Privacy
- Reduce unethical activities

Disadvantages

- Time consumption
- Less effective
- Load of work
- Lack of motivation

(b) Decentralization

عبارت ده ګه ادارو خخه دی چه عامر دخپل واک دخپل کارمندانو په منځ کی په منظم ډول ویشی

Advantages

Written by Wasiqullah

Famous with Asif Mobasser

Management by Sir, Saidal khan

- Effectiveness
- Motivation. Less load of work on top mgmt.
- Corruption

Disadvantages

په یوه اداره کي مختلفي خانجي سره تپل په يواعي فعاليونه ترسره کول يعني په اداره کي هر پياره مذنبه په خپل مذع کي هماهنجي او همغري ولري او دفعاليتونه ترسره کولوكۍ باید دیوبل سره کومک وکړي

Line position

ubarat dehge bostono xkhе di چه دسازمان پاکل شوو. اهدافو دلاسته راوړلو لپاره نېغه کارکوي او د داداري داهدافو لاسته راوړلو مسؤليت په غاره لري

Staff position

کومکي bostono هغه bostono di چه دسازمان داهدافو لاسته راوړلو لپاره مستقیما کار نه کوي بلکي داصلی bostono دکارکونکولپاره شرائط محيا کوي ملاتريي کوي او په غيري مستقیما توګي داداري داهدافو لاسته راوړلو لپاره کارکوي

Leadership

It Is a process of influencing people to contribute in the group goals of organization

ubarat dehge پروسي خخه di چه مدیر خپل کارکونکوته لارښونه کوي، هغوي تشویقوی او هغوي سره دمفاهمي اړيکي ساتي اور امنعنه کوي بي

It is a process of influencing behavior of employees in order to achieve organizational goals willingly and enthusiastically.

ubarat dehge پروسي خخه di چه مدیر ددي پواسطه دکارمندانو فعاليونه او کارکردي اغيزمن کوي ترڅو داداري اهدافوته په مؤثره او ګپټوره توګه عان ورسوی.

Leadership is a relationship

رهبری یوه اړيکه ده چه ددي پواسطه مدیر کولي شي چه داداري اهداف په ګروپي شکل ترلاسه کړي دغه اړيکه دیوزیشن، پاور او توانایي پواسطه رامنځته کېږي

Leader

Person who lead, Motivate, Guide and influence behavior of organizational members

رهبر: عبارت دهجه کس خخه di چه په یوه اداره کي خپل کارمندان رهبری کوي، تشویقوی، رهنمایي کوي اود هغوي رویه سلوك داسی متاثره کوي ترڅو داداري اهدافوته عان په مؤثره او ګپټوره توګه ورسوی

Characteristics of manager and leader

Written by Wasiqullah

Famous with Asif Mobasser

Leader**Manager****1: Innovator**

رہبر ہمیشہ کوشش کوی چہ کارونہ پخپل Original تصمیم نیونی سره اودکارمندانوپہ مشور پے سره ترسہ کری

رہبر پہ خلکوباندی توجہ کوی
Focus on employees and people

رہبر کوشش کوی چہ ادارہ کی پر مختی رامنعتہ کری Develop

رہبر دکارمندانوپہ منع کی اعتماد رامنعتہ کوی Inspire trust

رہبر او ڈمہالہ نظر لری Long range view

7: Ask what and why

رہبر کوشش کوی چہ دکارکوونکو خہ زیات کارواخی دھفوی پہ خوبی Eyes on the horizon

رہبر کوشش کوی چہ کار داس س خہ صحیح کری challenge the status quo

10: Does the right things کار داس س خہ صحیح کری

1: Administer

منیجر ہمیشہ دکارکولو طریقہ دنورو خہ کاپی کوی او خپل کارونہ ترسہ کوی A copier

منیجر پہ سیستم او جو بینت باندی کوشش کوی Focus on system and structure

منیجر ادارہ پخپل حالت کی ساتی Maintain

منیجر کنترول باندی کوشش کوی Relies on control

منیجر لنپیمهالہ نظر لری Short range view

7: Ask how and when

منیجر کوشش کوی چہ کوم هدف و رکل شوی همغہ تر لاسہ کری Eyes on the bottom line

9: Accept the status quo

منیجر کوشش کوی چہ چہ خومرہ کارونہ ترسہ کبڑی چہ صحیح یی ترسہ کری Does things right

Management by Sir, Saidal khan

Leadership skills

1: Communication skill

بنه رهبر باید دخلکوسره دخربوکولو او. ایکونیولومهارت ولری چه دا د **knowledge** پواسطه کېږي او زیات **leader** ته ضرورت لری يو **listening** باید د هری موضع په اړه مکمل معلومات ولری

Cultural flexibility :2

باید د هر کلتور دخلکوسره جوړامد وکړي يعني ده ګوی د **cultural value** په نظر کې **Leader** یو بنه ونیسی

Human resources development skill :3

یو بنه رهبر باید د کارکوونکو د ظرفیت لوړولو مهارتونه ولری. همکاری، هغوي ته مختلف برابرول، سینما، ورکشاپونه او هغوي ته رهنمایی کول

4: Self-Management and Self Learning, Awareness

یو رهبر باید همیش دزده کړي مهارت ولری او د پولو حالت توڅخه باخبر او سی

Time and stress management :5

یو بنه رهبر باید خپل وخت په منظمه توګه اداره کړي او خپل پول کارونه په یو منظم پلان سره ترسره کړي

Motivating and influencing :6

یو بنه رهبر باید د تشویقونې مهارت ولری او د خپل کارمندانو رویه اوسلوک په مثبته توګه تغیر کړي ترڅو د هغوي خخه زیات کار و اخلي

Setting goals and vision :7

یو بنه **Leader** د اهدافو پاکلو او **Vision** تعیینولومهارت ولری ترڅو په سمه توګه خپل اهداف ترلاسه کړي

Recognizing defining and solving problems :8

یو بنه رهبر باید اداري پول مشکلات په اساسی او بنیادی توګه حل کړي يعني اول باید مشکل مشخص کړي چه مشکل خه دی او د مشکل اساس ته باید عان ورسوئ چه مشکل دکوم ځای خخه را پیدا شوئ او د حل لاره یې خه د

Team building :9

یورهبر باید د خپل کارمندانو خخه د **Team** په شکل کار و اخلي او هغوي همیش تشویق دکار دلابنه والی لپاره

Managing conflict :10

یو بنه **Leader** باید په اداره کی دکار کوونکو ترمذع د **conflict** شخري را پیدا کيلو په بنه توګه سره حل کړي

Written by Wasiqullah

Famous with Asif Mobasser

Management by Sir, Saidal khan

11: Creativity

په OUTPUT اوکوشش وکړي چه کارونه په کمومنابعوسره دپېر یورهبرباید په هرکارکی نوبت راولی اوکوشش وکړي چه کارونه په کمومنابعوسره دپېر لاسته راوېلوسره ترسره کړي

Leadership theories

1: Trait theory of leadership

Leaders are born not made

رہبر مورذاتی وی زېړدلي نشي ددی نظری په اساس رہبر جوړدلي نشي اوهیخ لاره نشه چه درهبر خصوصیات زده شی یعنی رہبر زېړدلي رہبروی ددی تیوری په اساس یو رہبر باید لاندی خصوصیات ولري

1: رہبری ته علاقه

2: زیرکنټیا

3: ایمانداری

4: په عان اعتماد

2: Group and exchange theory

دګروپ اوتبیلیئ تیوری عبارت دهغه نظری خخه دی چه رہبرکوشش کوي چه خپلوكارکوونکوتنه دبوج اوتاوان په نظرکی نیولوسره Reward ورکړي

دمثبت فکر په لرلوسره رہبرکوشش کوي چه دکارکوونکو خخه دګروپ په شکل کی کار واخلي او د ګپې په مقابل کی یې تشویق کړي

Path goal leadership theory :3

دموخی دلاري پاکلوتیوری پدی نظریه کی رہبر خپل کارکوونکی ته موخی پاکی دموخی دېاکلو وروسته هغوي ته دموخور سیدلو لپاره هغوي ته رهنمایي کوي اوددغه موخو لاسته راوېلوپاره ورته یوه مناسبه لاره ورپه ګوته کوي چه شته خذونه له منځه یوسی ددی نظری په اساس رہبری په څلورو- ډولونو- وېشل شوی

A: Direct leadership

پدی نظریه کی رہبر خپلوكارمندانوته دموخو- رسیدلوپاره رهنمایي کوي اوکارکوونکی پوهېږي چه دوى باید شه وکړي او خندۍ هموخی تر لاسه کړي

B: Supportive leadership

پدی نظریه کی رہبر دکارکوونکو خوبی ته ارزښت ورکوي او رہبرکوشش کوي چه خوشحاله چاپریاں په اداره کی رامنځته کړي پدی نظریه کی رہبر دکارمندانو ملاتړ کوي ترڅو دسازمان اهدافونه ورسېږي

Written by Wasiqullah

Famous with Asif Mobasser

Management by Sir, Saidal khan

C: Participated leadership

پدی نظریه کی رہبر خپلوكارمندانوته په تصمیم نيونه کی برخه ورکوئ اودھرکار په ترسه کولو کی دخپلوكارمندانو خخه مشوره اخلى چه دغه کار خپله دکارمندانو دشوق سبب گردئی

D: Achievement oriented leadership

د موافقه لاسته راوینی رہبری: پدی نظریه کی رہبر خپلوكارمندانوته چیلینجی موخی پاکی اوکوشش کوی چه دچیلینجی موخوپه پاکلوسره دکارکونکوپه کرنو او دسازمان په پرمختگی کی بهتروالی راوی پدی نظریه کی رہبر پدی باورلری چه کارکونکی بی نلورو اهدافو لاسته راویلو توانایی لری

4: Transformational leadership

درہبری تغیرکونکی نظریه : پدی نظریه کی رہبرکوشش کوی چه حالاتوپه تغیرسره خپلی رہبری کی تغیر راوی یعنی دکارکونکوپه ارز بنیتونباور او د ضرورتونوپه کتلوسره په اداره کی مثبت تغیر رامنعته کری ددی نظریی په اساس رہبری لاندی خصوصیات لری

- ۱: رہبر باجرئته وی
- ۲: رہبر تغیر راویستونکی وی
- ۳: رہبر په خلکوباور لری
- ۴: رہبر ارز بنیتونوته اهمیت ورکوی
- ۵: رہبر همیشہ دزدہ کری کوشش کوی
- ۶: رہبریوہ بنہ دیدی اه لری
- ۷: رہبر ددی توانایی لری چه دمغلق، پیچیده، شکمن او سختو حالاتوسره مجادله وکری

5: Charismatic leadership

پدی نظریه کی رہبران هغه کسان دی چه الله تعالی خاص درہبری خصوصیات ورکری وی اوکارکونکی ددوی خخه پیروزیات متاثرہ وی دوی پیرقوی شخصیت لرونکی وی په عان اعتماد لری او بنہ **Followers** لری دوی یوه بنہ دیدی اه لری ددوی **Communication skills** پیروزیات وی

Motivation

Is a process of improving desire to do the job

Process of increasing efficiency and effectiveness of employees to achieve organizational goals

Process of improving individual performance

تشویقیں عبارت دھغه پروسے خخه دی چه ددی پواسطے

- ۱: دافرا دو هخی پیاوی کوو اوکوشش کوو چه دغه افراد په صحیح تویی رہبری کرو
- ۲: دسازمان دا هدافو لاسته راوی لوپاره په خوئینت رائی اوکوشش کوی چه مؤثره او گپتو ره کارونه وکری

Management by Sir, Saidal khan

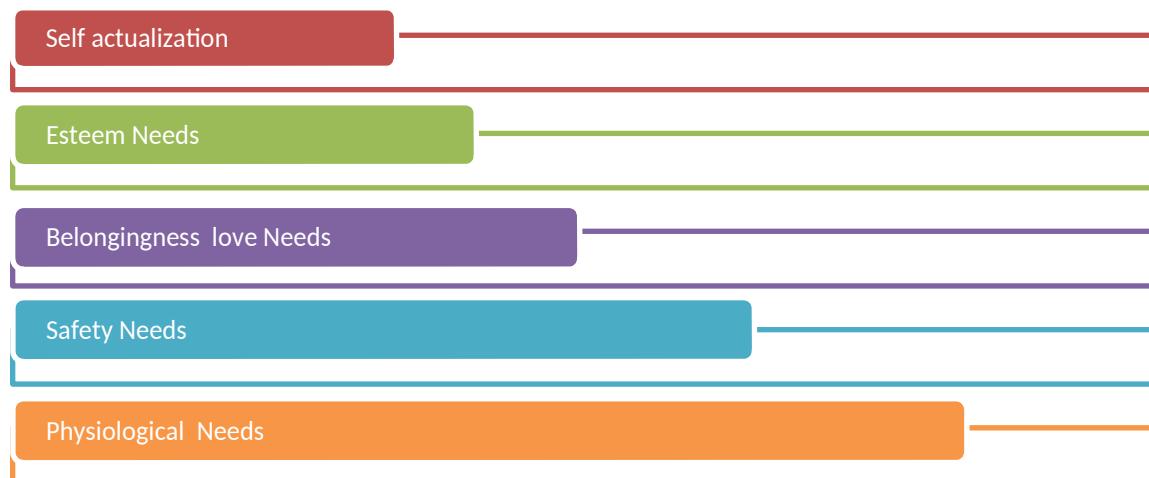
INDIVIDUAL PERFORMANCE

- 1: Desire to do the job (Motivation)
- 2: Ability to do the job
- 3: work environment resources needed to do the job

THEORIES OF MOTIVATION

د تشویقونئ دنوريو. خه هدف دادی چه چرنگیه یو مدیر کولی شی چه دکارکوونکو خه دھغوي دتوان په اندازه گتیه واخلي او دھغوي په کارکردگی کی پرمختگ رامنځته کړي

1: Maslow's theory of hierarchy of needs

ميسلو په خپله نظریه کی داسی وویل چه هرکارکوونکی دا اتیا له لحاظه ترڅودغه اړتیا پوره کېږي هڅه کوی اوددغه ضرورياتو پوره کولو په صورت کی هر انسان تشویق دی

1: Physiological Needs

- Food
- Water
- Shelter
- Cloth

اساسي ضرورتونه

2: safety Needs

- Security
- Stability

عانته داوسيسلو- زمينه برابرول

3: Belongingness Love Needs

دخلکوسره پولینیزی ایکی پېښوول

Written by Wasiqullah

Famous with Asif Mobasser

Management by Sir, Saidal khan

4: Esteem Needs

خودبینی ضرورتونه یعنی چه زه پدی پولنه کی په یونوم یادشم، دمقام دپیداکلولپاره کوشش کول

دغبی لاسته راوینی لپاره هخی کول

2: Expectancy theory

ددی تیوری په اساس هرکارمند دتوقو ته درسیدو. لپاره په هماغه اندازه کارکوی یعنی یوانسان دتوقدلاسته راویلولپاره په هماغه اندازه تشویق دی

Expectation

Ability

ایازمانوانی به مابنې اولوړو-کنوته رهبرکړی (خومره کارتہ ضرورت دی چه خپلی توقوته ورسیرو-

Instrumentality

Performance

ایازما کرنې به زماموخته ما ورسوی اوکه نه) (ایا زه دتوانی سره سره دکارکولو. اسباب یا وسایل لرم او که نه)

Valence

Reward

ایا زه به دقاعت و پایله ترلاسه کرم اوکه نه (ایا زه به ددی پایلی ظرفیت لرم اوکه نه)

3: Equity theory

عدل نظریه: پدی نظریه کی یومدیرباید دوه سره ورتہ بستونه [یعنی کارمندان] دتشویقولولپاره عدل او انصاف په نظرکی ونیسي. دمثال په ډول په یوه اداره کی سره ورتہ بستونه ته باید یوشان معاش ورکړل شی او باید دکارمندانو ترمنځ عدل او انصاف وشی که ددغی سره ورتہ بستونو په منځ کی عدل او انصاف رامنځته شی نوکارمندان په خپله تشویقیږي

4: MC Gregors theory x and theory y

ددی نظریې په اساس په هره اداره کی دوه ډوله خلک موجود دی چه تشویقول یې په لاندی ډول سره کېږي

A: theory(y) او **Reward** او **Recognition** سره کېږي

B: Theory x

هغه کسان دی چه دوی کار نه خوبیو په هیڅ نوع **Recognition** **Reward** او سره نه تشویقیږي نو ددغی خلکو خه د **punishment** یعنی سزا ورکولو باید کار واخیستل شی
Special motivation techniques

1: Money

- ✓ Reward
- ✓ Food
- ✓ Transportation

Written by Wasiqullah

Famous with Asif Mobasser

Management by Sir, Saidal khan

هر کارمند ته په تصمیم نیونه کی برخه ورکول چه پدی سره هم تشویقیری

یوکارکوونکی ته دندنويه اضافه والی سره سره د هغى صلاحیتونه هم زیاتول

کارمندانوته واک ورکول

CONTROLLING

عبارت دهجه پروسی خه دی چه ددی پواسطه دکارونو خه لیدنه یعنی مشاهده کوو- دکارونوپرتله کوو او دکارونوسمولو نتیجه گیری دلاسته راویلو پروسی خه عبارت دی

هر مدیرباید دکنترول په پروسه کی دلاندی مراحلو خه کار واخلي

1: Setting standards

دمعياری کېنو پاکل یعنی دهرکارپه شروع کی مدیرباید دکاردنترسره کولو لپاره معیار و پاکی

2: Measuring performance

دعملی کېنو اندازه کول : دشخصی لیدنى پواسطه ترسره کېرى د مختلفور اپورونوپه کتلسره ترسره کېرى

3: Comparison

4: Taking corrective actions

په خلورمه مرحله کی مدیرددی لپاره چه مشکلات حل شی ئینی لازم تصمیمونه نیسی او د اداری دفعاليتونو دصحیح ترسره کولو لپاره خپلوکارمندانوته لازمه رهنمايی کوی

5: follow through

په پنځمه مرحله کی مدیرباید در هنمایي سره سره دصحیح شوو عملونو تعقیب و کېرى

6: Feed on control

په اخره مرحله کی مدیرباید دکنترول دپروسی نتیجه گیری لاسته راوی اوپدی و پوهېری چه دغه کنترول پروسه خومره مؤثره وه

Types of control

1: Feed forward control

ابتدائي کنترول: دغه کنترول دکاردېل خه مخکی ترسره کېرى او مدیرکوشش کوی چه در اتلونکوپېښو- مخنيوي وکړي لکه په ساختمانی پروژه کی دکارکوونکولپاره وسایل

2: Concurrent control

Written by Wasiqullah

Famous with Asif Mobasser

Management by Sir, Saidal khan

همز مان کنترول: دغه کنترول دکار په جریان کی ترسره کېږي په یوه اداره کی چه کله یوه ستونزه رامنځته شی نومدیرکوشش کوي چه په عینی وخت کی دغه ستونزه حل کېږي

3: Feedback on control

ubarat ده ګنټرول څخه دی چه دکار په اخريه کی ترسره کېږي کله چه کارختم شی له هغې وروسته دا ډول خارنه ترسره کېږي پدی خارنه کی مدیر معلوموی چه داداری په کوم کارکی ستونزه وه اوکه نه وه او که داداری پاکل شوی اهداف ترلاسه شو اوکه نه

دا ډول خارنه دلاندی اهدافولپاره ترسره کېږي
دکارونو په اړه معلومات لاسته راوړل (۲) دکارکوونکود تشويق لپاره ۱:

Organizational performance

The end result of organizational activities is called organizational performance

Measures of organizational performance

داداری کارکردېی اندازه ګیری دلاندی دوہ طریقو سره کولی شو

1: Productivity = Efficiency output

Input

2: Effectiveness

How well organization will achieve defined goals

خنځۍ ګولی شو چه په یوه اداره کی په کم وخت اوپه بنې توګه خپل اهدافوته ورسیږو

Tools for measure of organization performance

په لاندی وسایلوسره ګولی شو چه داداری کارکردېی معلومه کړو چه مؤثره اوکه ګټوره ده

1: Financial control دمالی راپورونو په کنلوسره داداری کارکردېی اندازه کوو

Benchmarking : 2

Choosing best practices to perform organizational activities

په اداره کی دکارونو دتسره کولولپاره معیار پاکل اوددی له مخی داداری کارکردېی معلوموں

Balance score card : 3

ubarat ده ګنټرول کارکردېی داندازی دوسیلی څخه دی چه په خلورو ساحوکی داداری کارکردېی یا کارونه کنترولوی

Information control : 4

دمعلوماتو لاسته راوړو سره داداری کارکردېی معلوموں، ارزیابی کول او صحیح تصمیم نیوں

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library